

Vereniging Afvalbedrijven

Partner in de circulaire economie

Jaarbericht 2025

Zonder de afvalsector staat Nederland stil

Sinds een jaar loop ik als voorzitter van de Vereniging Afvalbedrijven rond in de afvalsector. Wat ik aantref, is indrukwekkend. De sector bruist en zit vol energie. Mensen in deze branche zijn vindingrijk, ze bedenken concrete oplossingen waar de wereld beter van wordt. Onze leden zetten continu innovatieve stappen: van nieuwe technieken om laminaat en dakramen te recyclen, tot AI en videobeelden om nauwkeuriger te sorteren. Daarmee boeken ze tastbare resultaten: beter gescheiden stromen, hoogwaardiger recycling, meer duurzame energie. Kijken we terug op de afgelopen periode, dan is ontzettend veel bereikt. Dat stemt mij optimistisch voor de toekomst.

Onze leden willen echt het verschil maken. In Nederland recyclen we tachtig procent van al het afval. Een prestatie van formaat, waar we trots op mogen zijn. Ik hoor vaak, vanuit de samenleving: we willen naar een volledig circulaire economie, zonder afval. Dat willen wij ook, maar laten we realistisch blijven: die tachtig procent moet en kan omhoog, maar honderd procent

circulair is niet reëel. Er blijft, nu en in de toekomst, altijd afval ontstaan. Denk aan historisch afval, zoals asbest, of aan residuen uit sorteer- en recyclingprocessen. De hele afvalinfrastructuur - inclusief storten en verbranden met energieopwekking en als het even kan CO₂-afvang - blijft onontbeerlijk om dit afval veilig en milieuverantwoord te verwerken. Meer circulair hergebruik waar het kan, alleen verbranden of storten waar het moet.

De sector wil concrete stappen zetten op het gebied van circulariteit en klimaat. Vaak lukt dat, maar de praktijk is soms weerbarstig. Dat ervaren onze leden dagelijks. Succes is afhankelijk van alle schakels in de keten. Bij bodemas, het residu dat na het verbranden van restafval overblijft, stokt de kringloop. De maatschappelijke weerstand maakt het onmogelijk om bodemas ergens toe te passen, terwijl ondertussen dezelfde maatschappij volle kliko's aan de straat blijft zetten. Duurzame ambities botsen hier met de realiteit. Onze taak is om samen met de 'afvalproducerende' burgers en bedrijven, ketenpartners en overheden te zoeken naar oplossingen. >>

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

'Onze taak is om met 'afvalproducerende' burgers en bedrijven, ketelpartners en overheden te zoeken naar oplossingen.'

De extra belastingheffing van 567 miljoen euro is voor de sector een grote tegenslag. Niemand betaalt graag belasting, maar deze heffing bevordert de circulaire economie niet. Daar is iedereen het over eens - ook de Tweede Kamer en onze ketenpartners. Die brede steun doet ons goed. Het besluit dwong ons tot introspectie. Voor een scherp weerwoord stelden we onszelf de hamvraag: waartoe zijn wij op aarde? Het antwoord maakt dat we de rug rechten: de afvalsector is van vitaal belang. Niet alleen zijn we onmisbaar voor een schoon en leefbaar land, ook de productieketen is afhankelijk van onze grondstoffen. Zonder de afvalsector staat Nederland stil. Dit krijgt een plek in de nieuwe missie en visie van de Vereniging Afvalbedrijven.

Onze leden vormen het fundament van onze vereniging. Zij zorgen voor draagvlak, brengen kennis en praktijkervaring in en bepalen de koers. Als branchevereniging willen we dat iedereen aanhaakt, zich gehoord voelt en een actieve rol speelt. We gaan ons als vereniging nog sterker manifesteren - met een krachtig, eensgezind verhaal - zodat iedereen zich realiseert hoe onmisbaar de afvalsector is.

Bart van de Leemput
Voorzitter Vereniging Afvalbedrijven

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Visie

De VA ziet een toekomst waarin circulariteit vanzelfsprekend is, zo weinig mogelijk afval ontstaat en materialen zo veel mogelijk een nieuw leven krijgen. De afvalsector helpt hiermee de broeikasgasemissies verder verminderen. Hoewel lokaal geworteld, heeft de sector een internationale oriëntatie en een gelijk Europees speelveld nodig om de Nederlandse afvalinfrastructuur koploper in Europa te houden.

Strategie

De VA werkt haar visie uit in een strategie. Die is gefundeerd op drie pijlers: vitale sector, circulariteit en klimaat. De pijlers Circulariteit en Klimaat duiden op verandering – er wordt toegewerkt naar hervorming van de economie. De pijler Vitale Sector is de basis hiervoor – behoud wat goed is.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

VEILIGHEID & GEZONDHEID

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit

Veilig en gezond werken heeft in de afvalbranche de hoogste prioriteit. In Nederland zetten ruim 30.000 medewerkers zich dagelijks in voor het inzamelen van afval en grondstoffen, het draaiende houden van milieustraten, het schoonhouden van straten, plantsoenen en riolen, het vervoeren van afval en het recyclen en verwerken ervan. Al deze medewerkers moeten veilig en gezond hun werk kunnen doen en weer veilig naar huis gaan. Ons motto is daarbij leidend: 'We werken veilig, of niet.'

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Branchebrede Veiligheidsmonitor

Om gerichte preventieve maatregelen te kunnen nemen, is beter inzicht nodig in de oorzaken van ongevallen en incidenten. Van 2006 tot en met 2025 brengen we met een ongevallenenquête de ongevallen bij onze achterban in kaart. Samen met NVRD en WENB hebben we een branchebrede Veiligheidsmonitor ontwikkeld. WENB is de werkgeversvereniging voor bedrijven in energie, telecom, recycling en milieu. De monitor is in maart 2025 officieel gelanceerd tijdens de Week van de AfvalHelden. Dankzij deze samenwerking worden ongevallen en incidenten nu branchebreed geregistreerd. De monitor biedt meer verdieping dan de ongevallenenquête, met extra inzicht in achterliggende oorzaken, agressie-incidenten en afvalbranden. Tot eind november 2025 zijn 965 incidenten geregistreerd door 45 deelnemers. Het is belangrijk dat meer publieke en private afvalinzamelaars, verwerkers en gemeenten hun gegevens invoeren.

WE ZETTEN ONS IN VOOR:

- Minder arbeidsongevallen binnen de afvalsector
- Het evalueren van het aantal ongevallen en de oorzaken
- Beter maatregelen om de veiligheid, gezondheid en de arbeidsomstandigheden te optimaliseren
- Het voorkomen van afvalbranden

Agressie toenemend probleem

De afvalbranche geeft prioriteit aan het verbeteren van de veiligheid. Agressie is daarbij een groeiend en zorgelijk probleem. Medewerkers krijgen steeds vaker te maken met verbaal en soms fysiek geweld, bijvoorbeeld bij de inzameling en op milieustraten. Dit heeft een grote impact op de veiligheid en het welzijn van werknemers. Samen met onze ketenpartners roepen we burgers op afvalmedewerkers met respect te behandelen.

AfvalHelden in het zonnetje

De Week van de AfvalHelden viert in 2025 een jubileum. Voor de vijfde keer zet de sector de AfvalHelden in het zonnetje. Afvalhelden zijn onmisbare vakmensen die Nederland schoon en circulair houden. We organiseren deze week samen met de NVRD en TLN. De aftrap vindt plaats bij REMONDIS in Son en Breugel, waar leerlingen van een basisschool een afvalspel spelen. Door heel Nederland krijgen AfvalHelden waardering, bijvoorbeeld via traktaties van wethouders en inwoners, een complimentenkaart via lokale media of een gezamenlijk ontbijt. Meer dan 250 organisaties doen mee: van Middelburg tot Groningen en van

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

gemeenten en inzamelaars tot verwerkers, logistieke bedrijven en uitzendbureaus. Tijdens de week, en ook gedurende de rest van het jaar, laten we AfvalHelden aan het woord in een reeks artikelen op onze website.

Testen op alcohol en drugs

Werken onder invloed van alcohol en drugs vergroot het risico op ongevallen. Recent was opnieuw een dodelijk ongeval in de sector te betreuren. We zetten in op een effectief Alcohol-, Drugs- en Medicijnbeleid (ADM-beleid) en pleiten voor het wettelijk mogelijk maken van alcohol- en drugstesten op de werkvloer. We sluiten ons aan bij een oproep van VNO-NCW aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Vanwege privacywetgeving (AVG) ziet de staatssecretaris voorlopig van testen op de werkvloer af. Samen met andere brancheorganisaties, waaronder TLN en NVRD, blijven we ons inspannen om testen wettelijk mogelijk te maken voor werkgevers.

Week van de Veiligheid opgedragen aan Jennifer Koster-Bos

Veiligheid krijgt bij de VA structureel aandacht. De Week van de Veiligheid, die begin juni wordt georganiseerd door Stichting Arbocatalogus Afvalbranche (StAA), vormt een jaarlijks moment van bewustwording. Tijdens deze week krijgt veilig werken speciale aandacht bij de deelnemende bedrijven. Veel onze leden doen mee en organiseren activiteiten zoals veiligheidsquizzes, films op alle locaties en veiligheidsmarkten. In 2025 dragen we de

Bijdragen aan schoon en ecologisch gezond water

Nederland ligt niet op schema om in 2027 een 'goede toestand' van het oppervlaktewater te realiseren. Dit doel uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) vraagt om extra inspanningen, ook van leden die afvalwater lozen op het oppervlaktewater. We sluiten aan bij het Actieprogramma KRW, een initiatief van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, VNO-NCW en MKB-Nederland. Dit programma ondersteunt bedrijven met een zogeheten self-assessment, die bestaat uit een quickscan en een vergunningscheck. Wij dragen inhoudelijk bij aan deze instrumenten, testen ze in de praktijk en roepen onze leden op hiervan gebruik te maken. De self-assessment is bedoeld voor bedrijven die op het oppervlaktewater lozen. Het Actieprogramma KRW heeft hiervoor twee assessments ontwikkeld.

Week van de Veiligheid op aan onze overleden collega Jennifer Koster-Bos. Zij zette zich met grote betrokkenheid in voor gezond en veilig werken, ook in coronatijd. We zijn haar dankbaar voor haar inzet en blijvende impact op veiligheid en gezondheid in de afvalsector.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Aanpak van batterijbranden

Batterijbranden vormen een ernstig veiligheidsrisico. Lithium-ion-batterijen in e-waste kunnen onder druk spontaan ontbranden. Fietsaccu's, smartphones, kleine elektronica, gereedschap en laptops veroorzaken de meeste afvalbranden. De afval- en recyclingsector werkt hard aan brandpreventie. Bedrijven nemen talloze maatregelen: van infraroodcamera's tot sprinklers en het compartimenteren van afvalstromen. Extra maatregelen zijn dringend nodig, mede omdat de verzekerbaarheid van de sector onder druk staat en het aantal lithiumbatterijen dat in het afval komt groeit. We pakken dit probleem ketenbreed aan binnen de Taskforce Batterijbranden, waar we de krachten bundelen met BRBS Recycling, Nationaal Recycling Forum, NVRD, Stichting OPEN, MRF en TLN. In december roept de Taskforce het kabinet op om snel maatregelen te nemen. In 2025 richten we ons onder meer op het monitoren van batterijbranden, onderzoek naar een inzamelstructuur voor vapes en de gezamenlijke campagne 'Doe maar apart'. Via radio, sociale media, podcasts en online artikelen vergroten we het bewustzijn bij consumenten. Ook in Europees verband zetten we ons in voor een stevige aanpak van batterijbranden (zie Europa).

Versterken van digitale weerbaarheid

Cyberdreigingen, zoals gijzelsoftware, datadiefstal en phishing nemen toe, ook in de afvalsector. Het aantal ransomware-aanvallen in Nederland is in een jaar tijd verdubbeld. In 2026 treedt naar verwachting de nieuwe Cyberbeveiligingswet (Cbw) in werking. Deze wet verplicht bedrijven, ook uit de afvalsector,

'De afvalsector doet heel veel aan veiligheid, met een focus op het voorkomen van onveilige situaties. Veilig werken moet een automatische handeling zijn.'

Albert van Veldhuizen, voorzitter Commissie Arbo en Veiligheid

tot het nemen van zorgplichtmaatregelen en het melden van incidenten. Afvalstoffenbeheer wordt in de wet aangemerkt als een kritieke sector, die van groot belang is voor het functioneren van de samenleving. Afvalbedrijven die veel energie opwekken, kunnen zelfs tot de zeer kritieke sectoren behoren. De VA stelt een speciale commissie met deskundigen in om kennis, ervaringen en goede praktijkvoorbeelden uit te wisselen om gezamenlijke dreigingen beter het hoofd te bieden.

Lees ook:

- [Samen sterk voor veiligheid](#)
- [Collega Jennifer Koster-Bos overleden](#)
- [De KRW geldt voor iedereen](#)
- [Startsein Week van de AfvalHelden 2025 bij REMONDIS](#)
- [Scherpe eisen aan cyberveiligheid](#)
- [Herken jij het risico?](#)
- [Landelijk inzamelsysteem voor vapes nodig](#)
- [Week van de AfvalHelden zet schijnwerper op onze sector](#)

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

CIRCULAIRE ECONOMIE

Afvalsector spil in de circulaire economie

Met vereende krachten werkt Nederland toe naar een circulaire economie. De urgentie neemt toe door geopolitieke ontwikkelingen en materiaalschaarste. Tegelijkertijd is de weg naar een circulaire economie complex en kent deze de nodige hobbels en valkuilen. Hoge aanvullende nationale belastingheffingen, een matige afzet van gerecyclede stromen, toenemende regeldruk en faillissementen in de plasticrecycling maken zichtbaar dat de transitie naar een circulaire economie staat of valt bij coherent beleid. De afvalsector speelt een centrale en actieve rol in de transitie.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Versnelling naar circulaire economie

De circulaire economie is de sleutel tot een duurzame toekomst. Dat schrijft de rijksoverheid in oktober 2025 aan de Tweede Kamer. Geopolitieke ontwikkelingen dwingen overheden tot het versnellen van de transitie. In 2050 moet de Nederlandse economie volledig circulair zijn, zoals vastgelegd in het Rijksbrede programma Circulaire Economie. In 2025 zijn nieuwe nationale tussendoelen voor 2035 vastgesteld: 15 procent minder grondstoffengebruik, 82 procent recycling (waarvan 15 procent hoogwaardig) en minimaal 55 procent van het grondstoffengebruik afkomstig uit secundaire grondstoffen. Effectieve omzetting is nu gevraagd, want ondanks eerdere ambitieuze doelen, programma's en inspanningen lukt het Nederland niet om het grondstoffengebruik substantieel terug te dringen.

Nieuw Circulair Materialenplan

Samen met onze leden zijn we een belangrijke partner in de transitie naar een circulaire economie. In Den Haag treden we op als gesprekspartner voor ministeries en leveren we inhoudelijke input voor beleid en regelgeving. Van groot belang voor de sector is het nieuwe Circulair Materialenplan (CMP), dat eind 2025 in werking treedt. Het CMP vervangt het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) en omvat circa 850 pagina's.

Alle omgevingsvergunningen van afvalbedrijven moeten op termijn aan de CMP-voorwaarden voldoen. Samen met onze leden hebben we een uitgebreide inspraakreactie ingediend, die heeft geleid tot enkele aanpassingen en verduidelijkingen in het plan. Tegelijkertijd constateren wij dat het CMP – net als het LAP3 – primair is gericht op de afvalfase. Een succesvolle circulaire

WE ZETTEN ONS IN VOOR:

- Een coherent nationaal en Europees beleid dat zorgt voor een investeringsklimaat voor de circulaire economie
- Het creëren van zoveel mogelijk waarde uit afval
- Samenwerking in de keten tussen afvalbedrijven, producenten, overheden, burgers en kennisinstituten

laire transitie vraagt om veel aandacht voor de voorkant van de keten, bij het productontwerp en de fabricage.

567 miljoen euro extra belasting

Hoewel de rijksoverheid een hoog ambitieniveau uitspreekt voor de circulaire economie wordt de sector tegelijkertijd geconfronteerd met een extra nationale belastingheffing van 567 miljoen euro. Dit besluit, door het kabinet genomen in april 2025, raakt de sector en de circulaire economie diep. Voor de VA staat een groot deel van 2025 in het teken van dit besluit. Onafhankelijke onderzoeken van PricewaterhouseCoopers en Trinomics tonen aan dat de fiscale maatregel leidt tot minder sortering, recycling en verduurzaming, veel meer export van afval, vertraging van CO₂-opslag en verlies van groene banen en innovatie.

Belangrijke pijlers van de circulaire infrastructuur in Nederland komen daarmee onder druk te staan. Met een intensieve lobby vragen we het kabinet en de Tweede Kamer de maatregel te schrappen. Onze oproep krijgt brede steun van Kamerleden en ketenpartners. In november bieden we met een brede coalitie de Tweede Kamer de petitie 'Bescherm onze circulaire economie'

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

'Gescheiden inzameling is geen idealisme, maar een noodzakelijke strategie om circulaire doelen te halen en om afvalkosten voor het bedrijfsleven beheersbaar te houden.'

Iwan te Winkel, voorzitter van de Afdeling Inzameling

uit over hoe Nederland koploper kan blijven op het gebied van circulaire plastics. De gehele keten is het erover eens dat de extra nationale belastingheffing niet past binnen een circulaire plasticeten. Een positief resultaat is dat twintig merkartikelfabrikanten toezeggen vrijwillig en langjarig circulair plastic in te kopen. Daarnaast zijn we intensief in gesprek met producenten over onder meer de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV), die de voorzijde van de keten verantwoordelijk maakt voor het afval van hun producten. Samen met Transport en Logistiek Nederland (TLN) overleggen we met producentenorganisatie Verpact. We zetten in op een slimme samenwerking. Alle partijen zijn gebaat bij meer inzameling en een hogere kwaliteit van ingezamelde plastics.

Bouwmaterialenakkoord

Samen met onze leden zetten we ons nadrukkelijk in voor de transitie naar een circulaire economie. Bouw- en sloopafval krijgt daarbij veel aandacht. Nederland staat voor een grote bouw- en renovatieopgave en de bouwsector is verantwoordelijk voor circa de helft van het grondstoffenverbruik. Slechts acht procent van de bouwmaterialen is momenteel circulair. Op 5 november 2025 ondertekenen we samen met drie ministeries en bouw-,

aan. In december wordt de 'motie-Stultiens c.s.' aangenomen, waarin de Tweede Kamer de regering verzoekt te komen tot een alternatieve dekking. De door het kabinet ingestelde Werkgroep Afvalsector adviseert over alternatieve maatregelen die begin 2026 ambtelijk en daarna politiek worden gewogen. Eind 2025 is de belastingmaatregel nog niet van tafel.

Met producenten in gesprek

De circulaire economie vraagt inzet van de hele keten: van ontwerp en productie tot en met de afvalfase. We werken steeds intensiever samen met ketenpartners. In het voorjaar van 2025 komt de volledige plasticeten bijeen aan de zogeheten Plasticafel. De Plasticafel brengt een advies

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

CIRCULAIRE ECONOMIE

sloop- en recyclingorganisaties het Bouwmaterialenakkoord. Dit akkoord geldt voor zowel gebouwen als infrastructuur. Voor dertien materiaalketens zijn routekaarten opgesteld met realistische doelen en concrete acties. Jaarlijks wordt gerapporteerd over de voortgang.

Branchebrede aanpak ZZS

Het terugdringen van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) vraagt om een gezamenlijke inspanning van de hele keten. De structurele oplossing ligt aan de voorkant van de keten, door de instroom van ZZS te voorkomen. Tegelijkertijd neemt de afvalsector haar verantwoordelijkheid om ZZS uit de keten te halen. De Omgevingswet verplicht veel afvalbedrijven tot het opstellen van een Vermijdings- en Reductieprogramma (VRP). Een VRP beschrijft hoe emissies kunnen worden geminimaliseerd. We ondersteunen onze leden bij deze verplichting en zorgen voor een uniforme aanpak door het ontwikkelen van vijf branchebrede VRP's. Het betreft een format met een stappenplan waarmee bedrijven kunnen nagaan welke mogelijke ZZS kunnen worden voorkomen. Daarnaast bevat het format een beschrijving van mogelijke maatregelen die zijn doorgevoerd. De eerste branchebrede VRP, gericht op de over- en opslag van afval, is in concept gereed en wordt in 2026 besproken met Omgevingsdienst NL.

ZZS in bouw- en sloopafval

De aanpak van ZZS vereist gedetailleerde kennis van de aanwezigheid van ZZS in afvalstromen en de risico's voor milieu en volksgezondheid. De focus ligt in eerste instantie op bouw- en sloopafval, omdat dit de grootste afvalstroom is in Nederland. Begin 2025 starten we samen met BRBS Recycling en het

'Een effectieve aanpak van ZZS vraagt om drie pijlers: voorkomen aan de voorkant, zorgvuldig en afgewogen reguleren vandaag en beleid met het oog op morgen, om risico's voor mens en milieu te beperken.'

Pascal Van der Ploeg, voorzitter Commissie ZZS

ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een pilot om ZZS in bouw- en sloopafval in kaart te brengen. De pilot richt zich op twee deelstromen: B-hout en harde kunststoffen. We onderzoeken de ZZS die aanwezig (kunnen) zijn en de emissies van ZZS. Ook bieden we een handelingsperspectief voor bedrijven en overheden. Eind 2025 starten we met een literatuurstudie en stellen we een bemonsteringsprotocol op.

Lees ook:

- [Werkgroep Afvalsector: "Circulaire economie vraagt om beprijzing aan de bron, niet alleen in de afvalbak"](#)
- [Motie Circulaire Economie aangenomen](#)
- ['Tweede Kamer: bescherm onze circulaire economie'](#)
- [Onderzoek PwC: belastingmaatregelen werken averechts](#)
- [Plastictafel goede eerste stap voor circulair plastic](#)
- [Klimaatplannen van kabinet werken averechts](#)
- [Brandbrief aan Tweede Kamer over belastingheffing die boven sector hangt](#)
- [Vereniging Afvalbedrijven tekent Bouwmaterialenakkoord](#)

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

KLIMAAT EN DUURZAME ENERGIE

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand

Nederland streeft ernaar om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Klimaatbescherming en de transitie naar een circulaire economie zijn twee kanten van dezelfde medaille. We onderschrijven de klimaatdoelstellingen van de overheid. De afvalsector levert een substantiële bijdrage aan de reductie van CO₂-emissies en staat klaar om verdere stappen te zetten, nationaal en Europees. De huidige nationale lastenverzwaring, met extra CO₂- en belastingheffingen, en de gebrekkige afzet van recyclaat zorgen er echter voor dat duurzame investeringen stilvallen.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Nieuwe klimaatscenario's schetsen een zorgwekkend toekomstbeeld, met hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, heviger neerslag en drogere zomers. De transitie naar klimaatneutraliteit en een circulaire economie ondersteunen elkaar. De afvalsector draagt op meerdere fronten bij aan klimaatbescherming. De vermeden klimaatimpact door afvalverwerking en recycling is aanzienlijk: hergebruik en recycling voorkomen de winning van primaire grondstoffen en het verbranden en storten van afval. Daarnaast boekt de sector klimaatwinst door steeds meer CO₂ af te vangen en duurzame energie uit afval te produceren. De afvalsector is goed voor circa 8 procent van de Nederlandse duurzame energieproductie waarmee gebruik van fossiele brandstoffen wordt voorkomen.

Hogere CO₂-heffing op afvalverbranding

Het beprijzen van CO₂-uitstoot kan met het juiste beleid een effectief instrument zijn om emissies te verminderen. Het stimuleert verduurzaming en beïnvloedt investerings- en productiekeuzes van bedrijven. Industriële installaties betalen in 2025 € 87,90 per ton CO₂. Waar andere installaties vanaf 2026 per ton minder gaan betalen, zien afvalenergiecentrales (AEC's) hun CO₂-heffing juist sterk stijgen: naar € 103,66 per ton in 2026, oplopend tot € 303,55 per ton in 2030. Wij vinden deze toename buitenproportioneel, zeker gezien de stapeling met de 567 miljoen euro extra belasting voor de afvalsector. De hoge CO₂-heffing pakt juist averechts uit voor de verduurzamingsdoelen. Terwijl de rest van de industrie haar uitstoot met 43 procent moet reduceren, krijgen AEC's in 2024 een reductiedoel van 80 procent opgelegd. In de Voorjaarsnota 2025 is dit doel verhoogd naar 100 procent. In 2025 informeren we de Tweede Kamer

WE ZETTEN ONS IN VOOR:

- Meer CO₂-afvang en -hergebruik of -opslag
- CO₂-besparing door preventie, hergebruik, recycling en energiewinning uit afval
- Verduurzaming van de mobiliteit
- Een hogere productie van duurzame energie en duurzame brandstoffen
- Het benutten van het potentieel aan afvalwarmte

uitgebreid over de gevolgen van deze maatregel en vragen we de Kamer een motie te steunen. De aangescherpte CO₂-heffing leidt tot hogere kosten voor burgers, AEC's en recyclingbedrijven, terwijl met name de recyclingsector al onder grote druk staat. Investerings- en CO₂-afvang komen hierdoor tot stilstand, wat een enorm gemiste kans is voor de klimaatdoelen.

Opslagproject Aramis onder druk

CO₂-afvang is met CO₂-hergebruik of -opslag een route om de uitstoot te verminderen. Afvalenergiecentrales werken aan projecten voor het afvangen van CO₂ uit rookgassen. Begin 2025 bedraagt de operationele afvangcapaciteit bij AEC's gezamenlijk circa 208 kiloton CO₂ per jaar, verdeeld over meerdere installaties. Alle AEC's hebben aanvullende projecten in ontwikkeling. Deze plannen dreigen echter onhaalbaar te worden door de toenemende lasten voor AEC's: de aangescherpte CO₂-heffing en de nationale belastingheffing van 567 miljoen euro. De lastenverzwaring ondermijnt de eerdere ambitie van AEC's om jaarlijks 2 megaton CO₂ af te vangen. Ook de businesscase van het opslag-

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

project Aramis – een grootschalig transport- en opslagproject voor CO₂ in lege gasvelden onder de Noordzee – komt hierdoor onder druk te staan. AEC's zijn essentieel voor het benodigde startvolume. In juni 2025 geeft de minister aan dat het investeringsbesluit onder druk staat en dat uitstel dreigt. Als Aramis operationeel gaat worden, dan gebeurt dit niet voor 2031.

Duurzaam CO₂-tekort in de glastuinbouw

De onzekerheid rond investeringen in CO₂-afvang heeft ook gevolgen voor de glastuinbouw. Deze sector neemt CO₂ af van afvalbedrijven en bespaart hiermee het gebruik van aardgas. Momenteel komt driekwart van de CO₂ in de glastuinbouw uit fossiele bronnen. CO₂ uit de afvalsector is grotendeels van biogene herkomst. Volgens een rapport van CE Delft, waaraan de VA en meerdere leden hebben meegewerkt, dreigt in de glastuinbouw een structureel tekort aan duurzaam CO₂. De ambitie om in 2040 klimaatneutraal te zijn, vereist een aanzienlijke hoeveelheid CO₂ uit de afvalsector. Door onzekerheid en onvoldoende rentabi-

'Met de huidige bevolkingsgroei, extra woningen en weersinvloeden, dreigt er op termijn congestie op ons rioleringsstelsel. Goed regulier onderhoud, reparatie en renovatie aan de riolering wordt daarmee steeds belangrijker.'

John Witkamp, voorzitter van Afdeling Rioleringsbeheer

liteit bestaat het risico dat deze aanvoer wegvalt. Onduidelijkheid over de zogenoemde bioswap versterkt de onzekerheid. De bioswap is een administratieve verrekening van fossiele en biogene CO₂-stromen in één pijpleiding. Voor AEC's houdt de bioswap in dat de mengstroom CO₂ voor de glastuinbouw volledig als biogeen wordt aangemerkt, terwijl de CO₂ voor opslag als fossiel wordt gelabeld. Het vervallen van de bioswap maakt CO₂-opslag in gasvelden financieel aantrekkelijker dan hergebruik. Wij vinden hergebruik van CO₂ een hoogwaardiger toepassing dan opslag onder de grond. Het beleid zou dit dan ook moeten stimuleren.

Nieuwe Wet collectieve warmte

De investeringsonzekerheid raakt ook projecten voor warmtenetten. AEC's zetten in op het leveren van meer warmte aan warmtenetten. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat vóór 2030 een half miljoen extra bestaande gebouwen op een warmtenet wordt aangesloten. In januari 2026 treedt de nieuwe Wet collectieve warmte (Wcw) in werking. We ondersteunen het versnellen van de uitrol van warmtenetten en zien daarin een belangrijke rol voor AEC's als duurzame warmtebron.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Aan diverse grote warmtenetten leveren AEC's al warmte. Tegelijkertijd maken we ons zorgen over de voorgestelde rekenmethodiek voor de duurzaamheid van warmte. We zijn hierover in gesprek met het ministerie van Klimaat en Groene Groei.

Inzameling huishoudelijk afval opgenomen in prioriteringskader

Bij nieuwe projecten rond duurzame elektriciteit ondervindt de afvalsector steeds vaker hinder door netcongestie. In grote delen van Nederland is het elektriciteitsnet overbelast. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) bepaalt via een prioriteringskader welke partijen voorrang krijgen bij toekenning van transportcapaciteit op het net in congestiegebieden. Tegen een eerder besluit, waarin afval- en rioleringsbedrijven niet waren opgenomen, zijn we met succes in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. De ACM besluit vervolgens om de inzameling van huishoudelijk afval voorrang te geven in gebieden met wachttijden op het net. Ook voor rioleringsbeheer besluit ACM dat het een essentiële publieke taak is. Rioleringsbeheer staat als subfunctie op een tweede plaats. Dat de inzameling van bedrijfsafval en afvalverwerking nog geen prioriteit krijgen, baart ons zorgen. Ook deze activiteiten zijn cruciaal voor het functioneren van de samenleving.

Rapporteren over impact op mens en milieu

De Europese Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) verplicht grote bedrijven, waaronder afvalbedrijven, om te rapporteren over hun impact op mens en milieu. Daarbij moeten ze inzicht geven in de CO₂-gevolgen van afvalstromen. De invoering van de CSRD verloopt gefaseerd; begin 2025 start de eerste

'Onze sector heeft een sterke staat van dienst als het gaat om verduurzaming en blijft zich onverminderd inzetten voor het behalen van de overeengekomen klimaatdoelstellingen. Een stabiel en gelijk speelveld op nationaal en Europees niveau is daarbij cruciaal, zodat we kunnen blijven investeren in toekomstgerichte oplossingen. Daarmee kan de sector onder andere een belangrijk fundament leggen voor het CO₂-opslagproject Aramis.'

Yves Luca, voorzitter van de Afdeling Energie uit Afval

groep bedrijven. Tegelijkertijd werkt de Europese Commissie aan een vereenvoudiging van de rapportageverplichtingen. In februari 2025 verschijnt de Europese Omnibusverordening, waarmee de Europese Commissie de administratieve lasten van de CSRD wil verminderen. Hierdoor valt circa 80 procent van de bedrijven niet meer onder de verplichting. We werken samen met onze leden bij het duiden van de CSRD-eisen en de gevolgen van de Omnibusverordening. In 2025 organiseren we meerdere bijeenkomsten om leden te informeren en onderling kennis en ervaringen te delen.

Lees ook:

- [Oproep aan Tweede Kamer: ontraad forse aanscherping CO₂-heffing AEC's](#)

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

EUROPA

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen

De Europese Commissie benadrukt dat een circulaire economie essentieel is voor een duurzaam, concurrerend en klimaatneutraal Europa. Brussel zet in op het versterken van de interne Europese markt voor secundaire grondstoffen. Deze ambities onderschrijven wij. Een goed functionerende Europese markt vraagt om verdere harmonisatie, een gelijk speelveld, transparantie over behaalde resultaten, en effectieve implementatie en handhaving door alle lidstaten.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Strategische autonomie

De geopolitieke realiteit versnelt de Europese ambitie naar een circulaire economie. De Europese Unie zet in op strategische autonomie en wil minder afhankelijk zijn van geïmporteerde grondstoffen. Dit beleid stimuleert hergebruik, recycling en efficiënt grondstoffengebruik. De Europese Commissie werkt aan een Circular Economy Act, die naar verwachting in 2026 wordt vastgesteld. In Brussel laten we actief onze stem horen. Dankzij ons lidmaatschap van meerdere Europese brancheorganisaties zijn we goed gepositioneerd binnen het Europese krachtenveld. Gezamenlijke standpunten worden krachtig ingebracht in het Europese beleidsproces.

Europese markt

De afval- en recyclingmarkt heeft zich ontwikkeld tot een Europese markt. Nederland neemt in Europa een koppositie in op het gebied van hergebruik van grondstoffen. Nationaal beleid heeft daardoor directe gevolgen voor de Europese markt. Het besluit van de rijksoverheid om de Nederlandse afvalsector 567 miljoen euro extra belasting op te leggen, brengen we in Brussel onder de aandacht. Dit besluit raakt niet alleen Nederlandse bedrijven, maar verstoort ook de Europese afval- en recyclingmarkt. Nederlandse afvalenergiecentrales verbranden bijvoorbeeld reststromen van buitenlandse recyclingbedrijven. De hoge nationale heffingen zullen leiden tot meer export van Nederlandse afvalstromen, een lagere binnenlandse productie van secundaire grondstoffen en meer import van grondstoffen uit het buitenland.

WE ZETTEN ONS IN VOOR:

- Een Europese markt met meer harmonisatie en een gelijk speelveld
- Nieuwe Europese regelgeving voor onder meer ecodesign en de inzet van secundaire grondstoffen
- Terugdringen van stortten gericht op materiaal- en energieherwinning
- Daadwerkelijke invoering door lidstaten van Europese afvalregelgeving

Steun voor Europese plasticrecyclers

Op Europees niveau zetten we ons in voor een sterke positionering van de plasticketen. In Brussel kaarten we de verslechterde economische positie van plasticrecyclers aan. Eind 2025 kondigt de Europese Commissie een steunpakket voor Europese plasticrecyclers aan, na een gezamenlijke oproep van onder meer Nederland, België, Frankrijk en Oostenrijk. Europa onderkent dat strategische autonomie vraagt om een stabiel en aantrekkelijk investeringsklimaat. Faillissementen in de plasticrecycling ondermijnen het concurrentievermogen, de werkgelegenheid, de strategische onafhankelijkheid en het milieu. Het gebruik van Europees gerecycled plastic verdient de voorkeur boven afhankelijkheid van fossiele grondstoffen van buiten Europa.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Verbod op storten van organisch afval

Het verminderen van storten van recyclebaar en brandbaar afval is een belangrijke stap richting een Europese circulaire economie. In verschillende lidstaten wordt nog altijd een aanzienlijk deel van het organische en recyclebare afval gestort. In 2024 richten we samen met collega's uit Duitsland en Oostenrijk de European Landfill Association (ELA) op, een Europese brancheorganisatie voor exploitanten van stortplaatsen. De ELA pleit voor een verbod op het storten van organisch afval, waarmee de methaanuitstoot aanzienlijk vermindert. In 2025 breidt de ELA uit met zeven nieuwe leden uit de afvalsector, onder meer uit België, Zweden en Zwitserland. Een belangrijk Europees traject voor de stortsector is de ontwikkeling van de BREF, die in november 2025 in Sevilla van start gaat. De BREF beschrijft de best beschikbare technieken voor stortplaatsen en zal Europese minimumstan-

daarden vastleggen. Alle stortplaatsen in Europa moeten hier op termijn aan voldoen. Nederland wil duurzaam stortbeheer verankeren in de BREF. Als Europese brancheorganisatie is de ELA nauw betrokken bij de totstandkoming van deze richtlijn.

Afvalbranden op Europees niveau

Batterijbranden, voornamelijk door lithiumbatterijen, vormen een snelgroeiend veiligheids- en milieurisico in Europa. Onze Europese brancheorganisaties CEWEP, FEAD en Recycling Europe roepen op tot actie van de Europese Commissie om de afval- en recyclingsector te beschermen tegen branden veroorzaakt door lithiumbatterijen. In mei 2025 brengen de brancheorganisaties een gezamenlijk standpunt naar buiten. Ze vragen de Europese Commissie om een preventie- en herstelfonds voor branden op te richten en een verbod op overbodige wegwerpproducten met batterijen, zoals wegwerp-e-sigaretten. Ook moeten er duidelijke, uniforme EU-waarschuwingen komen voor producten met lithiumbatterijen.

Nieuwe EVOA-wetgeving

In mei 2026 treedt een herziening van de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA) in werking, twintig jaar na de vorige aanpassing. De nieuwe EVOA stelt strengere eisen aan de uit- en invoer van afvalstoffen. Dit kan verstrekkende gevolgen hebben voor stromen zoals brandbaar gevaarlijk afval en zuiveringslib. Nederland exporteert deze afvalstromen grotendeels vanwege een tekort aan verwerkingscapaciteit in eigen land. Vrijwel al het brandbaar gevaarlijk afval gaat momenteel de grens over voor de eindverwerking. Onder de nieuwe EVOA

[Voorwoord >](#)
[Visie & strategie >](#)
[Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >](#)
[Afvalsector spil in de circulaire economie >](#)
[Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >](#)
[Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >](#)
[Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >](#)
[Kennis als basis voor versnelling >](#)
[Afval in cijfers >](#)

EUROPA

kunnen ontvangende landen van afval dit weigeren. We roepen de Nederlandse overheid op om hierover duidelijke afspraken te maken met andere landen om de continuïteit in de keten te helpen borgen. Voor de export van zuiverings-slib bestaat het risico dat buitenlandse verbrandingsinstallaties niet voldoen aan de nieuwe criteria voor 'nuttige toepassing', waardoor export van deze stroom niet langer is toegestaan, terwijl Nederland voor een belangrijk deel van het buitenland afhankelijk is.

Europese emissiehandelssysteem

Een belangrijk Europees dossier voor AEC's is de mogelijke opname in het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) in 2028 of 2030. Dit zou betekenen dat AEC's onder een Europese CO₂-heffing komen te vallen. Op aandringen van Europese brancheverenigingen, waar wij bij zijn aangesloten, laat de Europese Commissie eerst een uitgebreid impactassessment uitvoeren. De invoering van een Europese CO₂-heffing voor AEC's kan ingrijpende gevolgen hebben voor de gehele afvalsector. Europa kent nog veel lidstaten die niet voldoen aan de doelen uit de Europese stortrichtlijn. Brandbaar afval wordt in deze lidstaten nog volop gestort. Een Europese CO₂-heffing maakt het minder aantrekkelijk om langjarig te investeren in AEC's en duurzame technieken, zoals CO₂-afvang.

Lees ook:

- [European Landfill Association wil einde maken aan storten van organisch afval](#)

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

RECYCLING & RESTMATERIALEN

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen

De Nederlandse recyclingsector verkeert in zwaar weer. Bedrijven gaan failliet en door de aanhoudende onzekerheid blijven investeringen uit. Dat neemt niet weg dat recycling een onmisbare bijdrage levert aan het aanpakken van de grote uitdagingen van deze tijd: klimaatverandering en het tekort aan (kritieke) grondstoffen. Inzamelen, sorteren en recycelen vormen een belangrijk fundament van de circulaire infrastructuur. Daarom blijven we ons inzetten voor verdere vooruitgang, ook onder moeilijke marktomstandigheden.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

80 procent recycling

Dankzij de inzet van onze leden wordt in Nederland circa 80 procent van het afval gerecycled. Daarmee behoort ons land al decennialang tot de Europese koplopers. De afvalsector onderschrijft de ambitie van het kabinet om méér en hoogwaardiger te recycelen. Tegelijkertijd erkennen we dat er altijd reststromen blijven bestaan, onder meer reststromen die vrijkomen bij recyclingprocessen. Afvalenergiecentrales en stortplaatsen blijven daarom nu en in de toekomst onmisbare partners voor de circulaire economie.

Positionering van compost

Dankzij de inzameling van groenafval en groente-, fruit- en tuinafval produceert de sector compost, een waardevolle bodemverbeteraar voor land- en tuinbouw. Voor een goede marktpositionering werken we nauw samen met de Branchevereniging Organische Reststoffen (BVOR). Beide verenigingen delen de ambitie om organische reststromen op te werken tot compost en andere hernieuwbare grondstoffen. Samen met BVOR zijn we betrokken bij een twaalftal innovatieve onderzoeken van kennisinstellingen. Gezamenlijk nemen we in 2025 een beleidsmedewerker in dienst om de sector te vertegenwoordigen. Een belangrijke voorwaarde voor hoogwaardige compost is een schone gft-inzameling. Jaarlijks organiseren we de Landelijke Compostdag, waarop inwoners kunnen zien wat hun inzamelingspanningen opleveren. In 2025 vindt deze activiteit voor de zeventiende keer plaats.

WE ZETTEN ONS IN VOOR:

- Een hoge kwaliteit van ingezamelde stromen
- Hoogwaardig hergebruik en recycling
- Materiaal- en energiewinning uit restafval
- Verduurzaming van stortplaatsen

Plasticrecyclers onder druk

De Nederlandse plasticrecycling bevindt zich in 2025 in een crisis. Plasticrecyclers kampen met hoge energiekosten en concurrentie van goedkoop geïmporteerd plastic. Elf recyclebedrijven zijn inmiddels gestopt en drie bedrijven overwegen hun activiteiten naar het buitenland te verplaatsen. In drie jaar tijd verdwijnt een derde van de Nederlandse plasticrecyclingcapaciteit. In 2025 roepen we overheden, zowel nationaal als Europees, op om in te grijpen en gericht te investeren in de plasticrecycling. Jaarlijks is minimaal 100 miljoen euro nodig om Nederlandse recyclingbedrijven overeind te houden. Daarnaast pleiten wij voor aanvullende wet- en regelgeving, zoals een verplicht gebruik van gerecycled plastic in producten. Zonder ingrijpen verliest

'Door enorme heffingen bij de recycling- en afvalketen neer te leggen, zal de nu al gebrekkige afzet van veel gerecyclede afvalstromen nog verder afnemen. Wij vragen de politiek om juist te helpen met het stimuleren van het gebruik van recyclelaat.'

Dieter Avonds, voorzitter van de Afdeling Recycling

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Nederland essentiële kennis, capaciteit en werkgelegenheid, die noodzakelijk zijn om klimaat- en circulaire doelstellingen te realiseren. Tegen deze achtergrond is het onbegrijpelijk dat het kabinet de afvalsector een extra nationale plasticheffing van 567 miljoen euro oplegt. Door de huidige marktomstandigheden komen innovatie en investeringen vrijwel tot stilstand.

Campagne bedrijfsafval succesvol

Meer en hoogwaardiger recyclen begint bij betere afvalscheiding. Met name bij bedrijfsafval is nog aanzienlijke winst te behalen: minder dan de helft van het bedrijfsafval dat op de werkvloer vrijkomt, wordt momenteel gerecycled. Onze campagne *Aan de bak*, die in 2024 van start ging, zetten we in 2025 voort. Inzamelaars van bedrijfsafval vragen nieuwe klanten om naast

'De composteersector spant zich in om niet alleen meer, maar ook schoner gft in te zamelen. Schoon gft levert immers schone compost op.'

John van Haeff, voorzitter Afdeling Bioconversie

restafval te kiezen voor een extra inzamelbak voor bijvoorbeeld glas, papier en karton of andere afvalstroom. Onze leden pakken deze uitdaging actief op en merken dat duurzaamheid steeds nadrukkelijker leeft binnen het bedrijfsleven. Steeds meer bedrijven zijn bereid hun afvalstromen te scheiden. Dit vertaalt zich in concrete resultaten: het gemiddelde aantal inzamelbakken per bedrijfslocatie stijgt mede dankzij de campagne van 1,28 naar circa 1,55.

Binnenstedelijke inzameling

Afvalscheiding en -inzameling in binnensteden is complex. De beschikbare ruimte is beperkt, er is veel hoogbouw en sommige gemeenten weren vrachtverkeer uit de stad. Samen met de NVRD, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat starten we een initiatief gericht op circulaire en leefbare binnensteden. Gezamenlijk steven we naar minder zwerfafval, minder restafval en minder vervoersbewegingen. We ontwikkelen een toolbox met slimme inzamelmodellen voor binnenstedelijke situaties en testen deze via pilots in de praktijk. In 2026 starten pilots rond fijnmazige inzameling en het gezamenlijk inzetten van inzamelwagens door afvalinzamelaars, met als doel het aantal vervoersbewegingen te verminderen.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Afzet voor bodemas

Bodemas is het residu dat overblijft na de verbranding van restafval. Vooral door een negatief sentiment, ontstaan na het aantreffen van batterijen in een toepassing, stagneert momenteel de afzet van bodemas. Het Circulair Materialenplan, dat eind 2025 in werking treedt, zet in op het reinigen van bodemas door middel van wassen, andere verwerkingsopties zijn vanaf 2028 niet meer toegestaan. Momenteel wordt circa 40 procent van de bodemas gewassen en de capaciteit is niet voldoende voor alle vrijkomende assen. De bodemasverwerkers verbeteren hun reinigingsproces, waardoor het materiaal voldoet aan de kwaliteitseisen van de Regeling bodemkwaliteit 2022. Het gebrek aan afzet belemmert echter nieuwe investeringen in extra wascapaciteit. Daarom zijn we met het ministerie in gesprek om oplossingen voor continuïteit te zoeken. Wij stellen de overheid voor een nieuwe Green Deal aan te gaan, waarmee

‘Storten vervult ook in een circulaire economie een onmisbare functie als achtervang. Er blijft altijd een stroom niet-herbruikbaar, niet-reinigbaar en/of niet-brandbare ‘rest van de rest’ over, waarvoor storten de enige en verantwoorde oplossing is.’

Gerrit Jan Georg, voorzitter van de Afdeling Storten

de sector kan investeren en de overheid belemmeringen wegneemt en de afzetmarkt stimuleert. Met de eerdere Green Deal verduurzaming nuttige toepassing AEC-bodemas (2012–2020) zijn positieve ervaringen opgedaan in de samenwerking met de overheid.

Storten nodig in een circulaire economie

Ook in een circulaire economie blijft storten onmisbaar. De rijksoverheid erkent deze rol en beschouwt storten als een nutsfunctie. Met het Werkprogramma Storten 2024-2029 zet het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zich in om het storten van afval in Nederland beschikbaar en betaalbaar te houden. In 2025 helpen we het ministerie, samen met onze leden, met het moderniseren van de verouderde technische richtlijnen. Daarnaast verschijnen onderzoeken over onder meer het nazorgstelsel en het uitbreiden van het moratorium. Met de huidige trend is in Nederland nog voor twaalf tot vijftien jaar stortcapaciteit beschikbaar. Vanwege een verwachte krapte op de lange termijn onderzoekt de overheid of het moratorium moet worden aangepast. We zijn nauw bij het werkprogramma en de onderzoeken betrokken.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Nieuwe Werkgroep Slibverwerking

Voor de Nederlandse slibverwerking heeft de VA een nieuwe werkgroep opgericht, bestaande uit de slibverwerkers SNB, GMB en EEW. De werkgroep behartigt de belangen van de slibverwerkingssector. Op de agenda staan onder meer de extra nationale belastingheffing, de gevolgen van de gewijzigde EVOA (Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen) en zorgen over de toekomstige verwerkingscapaciteit.

Leidraad tegen 'loze' ZZS-meldingen

Het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen is per 1 juli 2025 gewijzigd. Ontdoeners zijn sindsdien verplicht informatie over ZZS toe te voegen aan de begeleidingsbrief. We (MRF), maken al sinds 2-18 bezwaar tegen deze wijziging. Volgens ons draagt ze niet bij aan het terugdringen van ZZS in materiaal- en afvalketens, maar leidt ze wel tot een aanzienlijke toename van administratieve lasten. Het risico bestaat dat ontdoeners uit voorzorg alle ZZS uit hun omgevingsvergunning melden, ook wanneer deze niet relevant zijn. Op ons advies brengt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat daarom in 2025 een leidraad uit, opgesteld in samenspraak met de afvalsector, omgevingsdiensten en ontdoeners. De beslisboom in de leidraad moet 'loze' meldingen voorkomen en bijdragen aan een gelijk speelveld. De leidraad wordt in 2026 geëvalueerd.

'Als de 29 Omgevingsdiensten andere keuzes maken, kunnen ontdoeners straks kiezen voor een regio waar het bevoegd gezag om minder ZZS-informatie vraagt. Een gelijk speelveld is echt belangrijk.'

Jakob Huisman, voorzitter Afdeling Gevaarlijke en Oliehoudende Afvalstoffen

Lees ook:

- [Slibverwerking in het gedrang](#)
- [Leidraad moet informatieplicht voor zeer zorgwekkende stoffen verduidelijken](#)
- [Besluit melden op 1 juli van kracht](#)
- [Betere bronscheiding van bedrijfsafval](#)
- [Zaterdag 29 maart: Landelijke Compostdag](#)

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

DOORKIJK NAAR TOEKOMST

Kennis als basis voor versnelling

De circulaire economie blijft – terecht – hoog op de maatschappelijke en politieke agenda staan. Zij levert een wezenlijke bijdrage aan de grote opgaven van deze tijd: klimaat en energietransitie, grondstoffenzekerheid, economische weerbaarheid en de strategische autonomie van Europa. De ambities zijn groot. De uitdaging is om ze om te zetten in beleid dat uitvoerbaar, betaalbaar en investeerbaar is.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Een stelsel in beweging

We zien dat verantwoordelijkheden binnen ketens verschuiven. Door verbreding van UPV's (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid) veranderen rollen, financiële stromen en sturingsmechanismen. Dat biedt kansen om ketens verder te sluiten, maar het vraagt ook om heldere afspraken en professionele uitvoering. De infrastructuur voor inzameling en recycling staat er al. Het is van belang dat nieuwe verantwoordelijkheden daar logisch op aansluiten. Zo voorkomen we versnippering, onnodige kosten en vertraging.

Onze kracht: praktijkkennis aan de voorkant

Wat mij het afgelopen jaar opnieuw heeft getroffen, is de enorme hoeveelheid kennis en ervaring binnen onze sector. De leden van de Vereniging Afvalbedrijven beschikken over decennia-lange praktijkervaring – van inzameling tot het terugwinnen van herbruikbare materialen en de productie van grondstoffen en energie. Die kennis moeten we niet pas inzetten wanneer beleid vastloopt. Juist aan de voorkant van nieuwe plannen en regelgeving kunnen wij het verschil maken. Door vroegtijdig mee te denken over uitvoerbaarheid en randvoorwaarden dragen we bij aan stabiel beleid en voorkomen we onnodig herstelwerk.

Focus in een volle agenda

Tegelijkertijd komt er veel op onze sector af. Europese regelgeving ontwikkelt zich in hoog tempo. Nationale ambities worden aangescherpt. Dat vraagt om focus. Als vereniging kiezen we bewust voor die dossiers waar wij systeemimpact hebben én waar onze leden daadwerkelijk het verschil maken.

Onze inzet richt zich in ieder geval op:

- het versterken van de markt voor gerecyclede materialen, zodat circulariteit economisch wordt beloond;
- internationale harmonisatie van regelgeving, om een gelijk speelveld binnen Europa te waarborgen;
- voldoende investeringsruimte en beleidsstabiliteit voor een kapitaalintensieve sector;
- heldere, werkbare ketenverantwoordelijkheden die passen bij de bestaande infrastructuur.

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

'Ik zie kansen binnen onze vereniging en in de samenwerking met andere brancheorganisaties in onze sector en daarbuiten. De kracht van onze branche ligt in haar diversiteit en in de bereidheid gezamenlijk op te trekken waar dat nodig is.'

Deze thema's raken direct aan onze missie: het creëren van randvoorwaarden waaronder veilig, duurzaam en innovatief kan worden geopereerd. En ze dragen bij aan onze bredere visie: een circulaire economie waarin afval- en recyclingbedrijven een onmisbare schakel vormen in een toekomstbestendige samenleving.

Eén branche, één geluid

Ik zie kansen binnen onze vereniging en in de samenwerking met andere brancheorganisaties in onze sector en daarbuiten. De kracht van onze branche ligt in haar diversiteit en in de bereidheid gezamenlijk op te trekken waar dat nodig is. Meestal staan de neuzen dezelfde kant op. Als wij onze ambities en standpunten gezamenlijk uitdragen, laten we één helder en krachtig geluid horen. Dat versterkt onze positie in het maatschappelijke en politieke debat. Met deze houding bouwen we verder aan een sterke Vereniging Afvalbedrijven: een vereniging die de hele branche vertegenwoordigt, die staat voor professionaliteit en uitvoerbaarheid, en die een vitale bijdrage levert aan een circulaire, weerbare en economisch sterke samenleving.

Patric Hanselman
Directeur Vereniging Afvalbedrijven

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

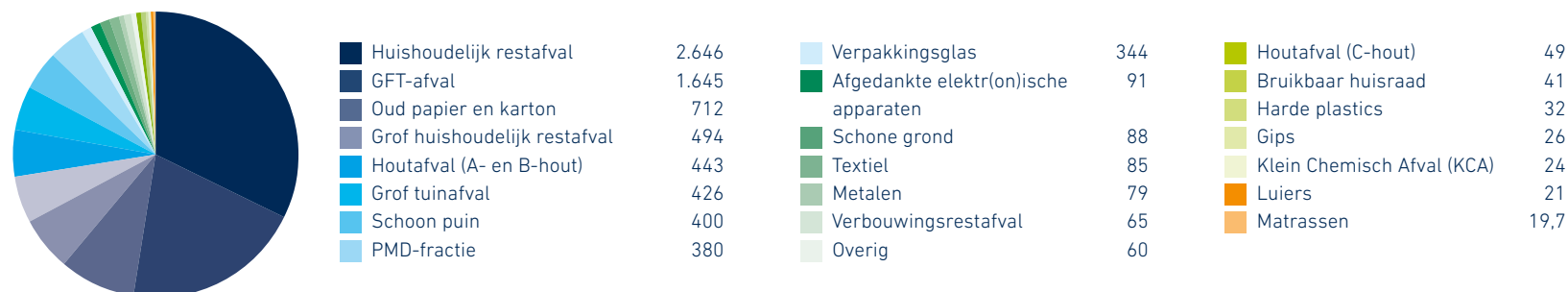
Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

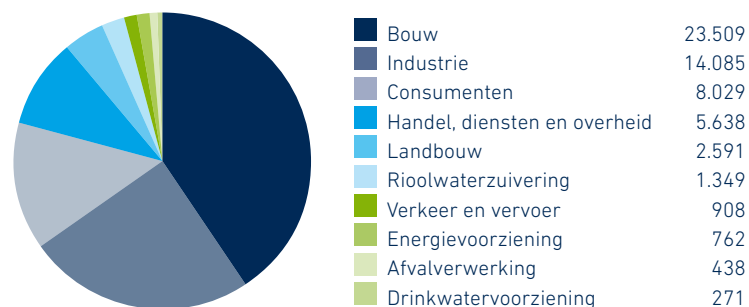
Afval in cijfers >

Afval in cijfers

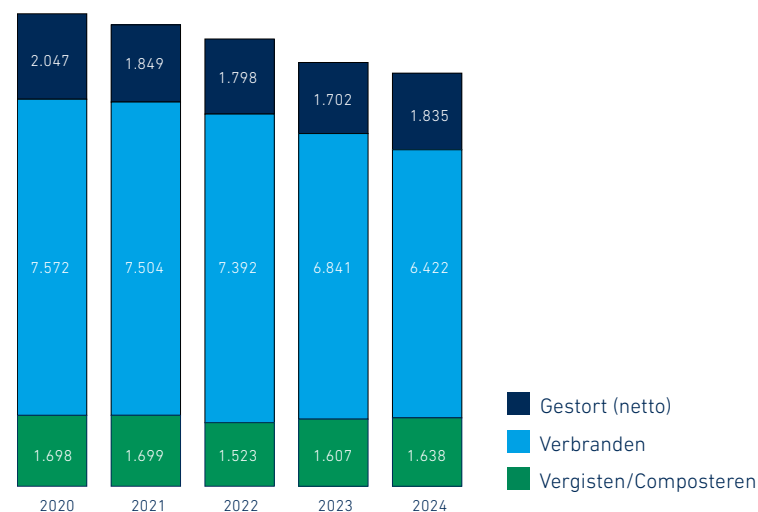
8,2 miljoen ton afval van 8,4 miljoen Nederlandse huishoudens in 2024 (totaal 8.169 kiloton)

Hoeveelheid geproduceerd afval in Nederland in 2022 (totaal 57.597 kiloton)

Composteren, verbranden, storten in Nederland 2020-2024 (in kiloton)

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de circulaire economie >

Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >

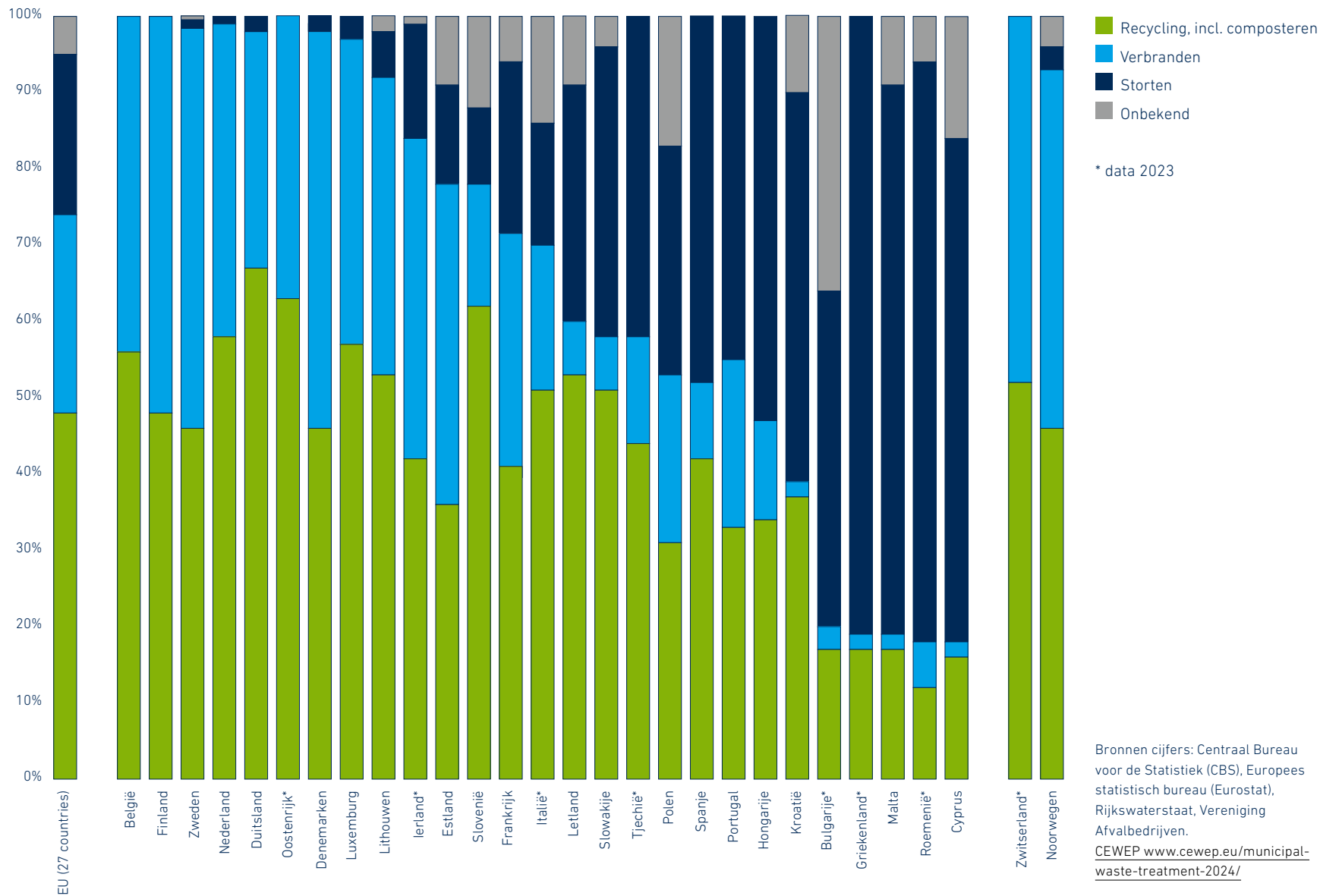
Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >

Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >

Kennis als basis voor versnelling >

Afval in cijfers >

Hoe verwerken de Europese lidstaten hun stedelijk afval in 2024

Bronnen cijfers: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Europees statistisch bureau (Eurostat), Rijkswaterstaat, Vereniging Afvalbedrijven.
 CEWEP www.cewep.eu/municipal-waste-treatment-2024/

- Voorwoord >
- Visie & strategie >
- Veilig en gezond werken heeft de hoogste prioriteit >
- Afvalsector spil in de circulaire economie >
- Klimaatbescherming en circulaire economie gaan hand in hand >
- Schouders onder Europese markt voor secundaire grondstoffen >
- Recycling onmisbaar voor klimaat en grondstoffen >
- Kennis als basis voor versnelling >
- Afval in cijfers >

Een inwoner van Nederland produceert
in een jaar **455 kilogram** afval

Energie uit afval levert **6%** van de
duurzame energieproductie

De omzet van de afvalsector bedraagt ruim
11 miljard euro per jaar

De afvalsector biedt **werkgelegenheid**
aan ruim **30.000** mensen

Ongeveer **80%** van al het afval dat in Nederland
ontstaat, bijna **60 miljoen ton**, wordt gerecycled

Voorwoord >

Visie & strategie >

Veilig en gezond
werken heeft de
hoogste prioriteit >

Afvalsector spil in de
circulaire economie >

Klimaatbescherming
en circulaire economie
gaan hand in hand >

Schouders onder
Europese markt
voor secundaire
grondstoffen >

Recycling onmisbaar
voor klimaat en
grondstoffen >

Kennis als basis voor
versnelling >

Afval in cijfers >

Vereniging Afvalbedrijven

Partner in de circulaire economie

Het Jaarbericht 2025 besteedt aandacht aan enkele belangrijke ontwikkelingen van het afgelopen jaar.

Tekst: Addo van der Eijk

Eindredactie: Vereniging Afvalbedrijven

Vormgeving: ontwerp bureau suggestie & illusie
juli 2026

Vereniging Afvalbedrijven

Postbus 2184

5202 CD 's-Hertogenbosch

073-627 94 44

info@verenigingafvalbedrijven.nl

www.verenigingafvalbedrijven.nl

www.wastematters.eu